

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

СИЛАБУС

навчального курсу

ЕТИКА

ТА ІСТОРІЯ ЕТИЧНИХ ВЧЕНЬ

Спеціальність – 033 філософія

Освітній ступінь – бакалавр

Форма навчання – денна

Форма підсумкового контролю – екзамен

Викладач – д.філос. наук, проф. Столяр М.Б.

Телефон – 063 83 22 811

E-mail: nbogun@dnet.com.ua

Години консультацій – п'ятниця, з 13.00 по 14.40

2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	5
Рік навчання	2
Семестр	3
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна / заочна форма навчання
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	150
Обсяг курсу	20 лекційних годин, 20 семінарських годин, 110 - самостійна робота.
Мета курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з проблемами та питаннями, які складають головний зміст історії етичних вчень, теорії та історії моралі, сформуванню цілісного уявлення про історію філософського осмислення феноменів моралі та моральності, розглянути основні напрями та школи етики в історії філософії.
Електронний ресурс	Zoom.
Формування програмних компетентностей	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК2.Здатність виокремлювати специфіку філософського</p>

	<p>знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.</p> <p>СК3.Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків.</p> <p>СК7.Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.</p> <p>СК9.Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.</p> <p>СК13.Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.</p> <p>СК14.Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>СК15. Знання категорій, інструментарію філософського дослідження феномену культури, специфіку різноманітних форм існування культури як історико-філософського процесу, знання щодо культурного буття людини, головних напрямів соціально-філософської думки, філософських теорій суспільного розвитку.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.</p> <p>ПР3.Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.</p> <p>ПР8.Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання.</p> <p>ПР14.Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері професійної діяльності або навчання.</p> <p>ПР16.Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.</p> <p>ПР17.Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.</p> <p>ПР20. Використовувати принципи цілісного світосприйняття, вміння об'єднувати і знаходити компроміси між різними точками зору і принципами мультикультурного розуміння буття людини та її самовираженням.</p> <p>ПР21. Вміти ефективно проводити філософсько-освітню роботу з представниками різних релігій на основі толерантності і повазі до віруючих.</p>
Програма та структура навчальної дисципліни	
<p>Назви змістових модулів і тем</p>	<p>Кількість годин</p>
	<p>денна форма</p>
	<p>усьог у тому числі</p>

	о	л	с	лаб.	нд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. . Предмет та основні проблеми етики в контексті історії етичних вчень						
Тема 1. Предмет курсу. Основні проблеми Античної етики .	16	2	4			10
Тема 2. Етична думка доби середньовіччя.	12	2	-			10
Тема 3. Раціоналістична, сенсуалістична та просвітницька етика Нового часу.	14	2	2			10
Тема 4. Етичні проблеми в межах Німецької класичної філософії	14	2	2			10
Тема 5. Ірраціоналістична етика XIX ст..	14	2	2			10
Тема 6. Етичні проблеми в філософії XX-XXI ст.	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 1	84	12	12			60
Змістовий модуль 2. Сучасна філософія релігії						
Тема 7. Мораль та моральність в межах античної культури	14	2	2			10
Тема 8. Християнська мораль.	14	2	2			10
Тема 9. Моралістичні пошуки в культурі Нового часу. Мораль та етикет	12	2	-			10
Тема 10. Моральні проблеми в сучасному	26	2	4			20

глобалізованому світі.						
Разом за змістовим модулем 2	66	8	8			50
Разом	150	20	20			110
Літературні джерела	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Малахов В.А. Етика. – К., 2012. 2. Тофтул М.Г. Етика. Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. 3. Мовчан В.С. Етика: історія і теорія. – Дрогобич, 2003. 4. Етика: Навчальний посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2002. 5. Історія української філософії. – К.: Наукова думка, 2001. 6. Біблія. Книги Святого Письма Старого і Нового Заповіту. 7. Арістотель. Нікомахова етика. – К.: Аквілон-плюс, 2002. 8. Володимир Мономах. Повчання // Пам'ятники України. – 1986. – № 3. – С.27–37. 9. Києво-Печерський патерик. Іларіон, митрополит Київський. Слово про закон і благодать 10. Платон. Держава. – Сенека Луцій Анней. Моральні листи до Луцилія. – К., 1999. 11. Сковорода Г. Розговор п'яти путників о истинном щастіи в жизни // Людина і довкілля: У 2-х кн. / Упоряд. В.С.Крисаченко. – К., 1995. – Кн.2. – С.149–152. 12. Юркевич П. Серце і його значення в духовному житті людини // Основа. – 1994. - №3. – С.162–165. 13. Юркевич П. Мир з ближнім як умова християнського співжиття // Філософ. і соціол. думка. – 1992. – № 9. – С. 94–99. <p>Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Малахов В.А Етика спілкування. – К.: Либідь, 2006. 2. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги. – Т.2. Спалах пророцтва: Гегель, Маркс та послідовники. //Переклад з англ. О. Коваленка. – К.: Основи,1994. 3. Столяр М.Б. Пошуки сенсу життя в європейській культурі: дві парадигми //Вісник ЧДПУ. – Вип. 32. – Чернігів, 2005. 4. Табачковський В.Г. У пошуках невтраченого часу. Нариси про творчу спадщину українських філософів-шестидесятників. – К.:ПАРАПАН, 2002. <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua 2. “Плерома” – часопис з проблем культурології, теорії мистецтва, філософії // http://www.ji.lviv.ua/ji-library/pleroma/zmist.htm 3. Культурологічна бібліотека // http://www.psylib.ukrweb.net/books/index.htm#kul 4. Освітній дискурс: збірник наукових праць 					

	<p>http://www.journal-discourse.com/uk/</p> <p>5. Книжковий гуманітарний інтернет-магазин Knyha.com //</p> <p>6. http://www.knyha.com/ukr/about/</p>
<p>Політика дисципліни та оцінювання</p>	<p>Студент має право:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. <p>Студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин; - брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача; - виконати індивідуальне завдання - самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається. - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.</p> <p>Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах</p>

	студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.			
Навчальні методи та техніки, які будуть використано-вуватися під час викладання курсу	Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, швидкий перегляд, конспектування, еферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими Інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-матеріалів. Робота в системі Zoom			
Оцінювання	Шкала оцінювання			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	83 – 89	B	добре	
	75 – 82	C		
	68 – 74	D		
	60 – 67	E	задовільно	
	35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни